

Proefdieren

HCS-label

Sinds 11 maart 2013 is het in Europa niet alleen verboden om cosmeticaproducten (en/of hun ingrediënten) op dieren te testen, het is evenzeer onwettig om er cosmeticaproducten te commercialiseren die buiten Europa op dieren werden getest.

Zolang het verbod op dierproeven voor cosmeticaproducten niet overal ter wereld van kracht is, vormt het HCS-label (Humane Cosmetics Standard) – herkenbaar aan het logo in de vorm van een konijn – de enige garantie voor consumenten die ethische merken willen steunen.

Het verbod dat volledig in werking is getreden in 2013 beslaat enkel het grondgebied van de EU en kan dus de uitvoering van experimenten in andere regio's niet verhinderen (zolang de geteste producten niet bij ons verkocht worden). Het HSC-label daarentegen is een wereldwijd certificaat: we kennen het enkel toe aan merken die voluit ijveren tegen dierproeven, ongeacht waar ter wereld ze hun producten produceren en verkopen.

Voor welke proeven worden dieren zoal gebruikt?

De keuze voor een diersoort bij dierproeven hangt niet alleen af van het type onderzoek. Men probeert ook altijd een zo 'laag' mogelijke diersoort te gebruiken. Zo kunnen voor fundamenteel onderzoek naar zenuwen sprinkhanen gebruikt worden en worden voor veel erfelijkheidsstudies nematoden en fruitvliegjes gebruikt.

Toch gebruikt men ook veel 'hogere dieren' oftewel zoogdieren, vooral muizen, konijnen en ratten. Deze soorten vormen de hoofdmoot van de proefdieren: ze zijn goedkoop in aanschaf, nemen weinig plaats in en planten zich snel voort (dat laatste is vooral interessant voor experimenten in de genetica). Daarna zijn kippen de meest gebruikte proefdieren.

Er zijn ook diersoorten die voor specifieke doeleinden geschikt zijn:

- Cavia's, die net als de mens geen eigen vitamine C aanmaken
- Kreeften zijn vanwege een simpel zenuwstelsel goed bruikbaar als modelorganisme om de motoriek te bestuderen
- Vissen om te bestuderen hoe snel een stof in een lichaam doordringt (in een waterig milieu)
- Chinchilla's hebben een groot middenoor
- Beagles worden vaak gekozen op dat dit hondenras zeer zuivere foklijnen heeft, en zo zorgt voor goed herhaalbare resultaten van de testen.

Artikel: Voor jouw veilig wasproduct moeten deze dieren boeten

Kuisproducten, motorolie, oogschaduw, zeep, nagellak, shampoo, tandpasta, luchtverfrissers, deodorant, bleekwater, hoestsiroop, wasproducten, ... Dit zijn maar een handvol dingen die getest worden op dieren en die jij allicht in je kasten hebt staan. Veel van deze experimenten veroorzaken ziekte en pijn bij proefdieren en als ze niet sterven tijdens de experimenten, worden ze achteraf wel genadeloos gedood.

Voor heel wat onderzoekslaboratoria is de beagle het proefdier bij uitstek omdat deze honden gekweekt worden om vriendelijk te zijn en mensen te vertrouwen. Hierdoor wordt het voor de testers een stuk makkelijker om met deze dieren om te gaan. Allerhande toxines worden op regelmatige basis in de bloedstroom van beagles gepompt via injectie, inhalatie of via voeding. Deze hondjes zullen zich zelden verzetten.

Het leven van een testbeagle

Testbeagles worden in aparte kooien gestopt, vaak in gebouwen zonder ook maar een straaltje natuurlijk licht. Hun hele leven kennen ze niets anders. Soms worden hun stembanden zelfs overgesneden zodat ze niet kunnen blaffen of huilen tijdens de experimenten (of opdat de testers de pijnkreten niet moeten aanhoren).

Het voedsel dat aan deze dieren gegeven wordt, heeft bovendien geen smaak, dus naast buiten spelen en interageren met mensen en andere honden, wordt ook het basisrecht van smakelijke voeding hen ontnomen. Kort samengevat worden deze testbeagles dus enkel en alleen gekweekt om pijn te ondergaan en vergif te verteren.

Beagle Freedom Project

Shannon Keith heeft dit project in het leven geroepen om beagles te redden die na een 'leven' in een laboratorium niet onmiddellijk gedood worden. Iets dat op zich zeldzaam blijkt te zijn. Vorig jaar vond dan ook de grootste reddingsactie plaats sinds het ontstaan van het Beagle Freedom Project: 40 beagles werden vrijgegeven uit een Spaans testlabo en werden allemaal overgebracht naar Amerika en veilig ondergebracht bij adoptiegezinnen. De strijd gaat vandaag nog altijd voort.

Bijdrage van Rani Vermeulen
Bachelor in het onderwijs: secundair onderwijs

Testen op dieren

Proeven uitvoeren op dieren zijn voor heel wat producten allesbehalve noodzakelijk om de veiligheid ervan aan te tonen. Er zijn zelfs veel effectievere methodes, maar voor heel wat bedrijven zijn proefdieren de gemakkelijkste en vooral goedkoopste manier om dit te doen.

Nochtans is het in vele gevallen behoorlijk nutteloos omdat je er onmogelijk van kunt uitgaan dat de impact van chemicaliën op dieren als muizen, konijnen, katten en honden een realistisch beeld schetst van hoe mensen erop zouden reageren. Is het bovendien noodzakelijk om keer op keer aan te tonen dat het drinken van motorolie ernstige schade kan veroorzaken of zelfs leiden tot de dood?

Internet

HLN (2012) *Voor jouw veilig wasproduct moeten deze honden boeten*; geraadpleegd op 16/11/2016; van <http://www.hln.be/hln/nl/35/Seks-Relaties/article/detail/1375232/2012/01/09/Voor-jouw-veilig-wasproduct-moeten-deze-honden-boeten.dhtml>

GAIA; (2013) *regels bij proefdieren*; geraadpleegd op 20/11/2016; van www.gaia.be/sites/default/files/campaigns/attachments/hcs.pdf

Proefdieren; geraadpleegd op 18/11/2016; van <https://nl.wikipedia.org/wiki/Dierproef>